

Rebecca Evans AS/MS
Y Gweinidog Cyllid a Llywodraeth Leol
Minister for Finance and Local Government

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Ein cyf: RE-242-2023

Peredur Owen Griffiths AS
Cadeirydd y Pwyllgor Cyllid
Senedd Cymru
Bae Caerdydd
CF99 1NA

12 Gorffennaf 2023

Annwyl Peredur,

Er mwyn cefnogi'r gwaith o lunio blaengynlluniau cyllid ar gyfer cyrff a ariennir yn uniongyrchol, cytunais i ysgrifennu bob blwyddyn ar ddiwedd tymor yr haf i nodi amrywiaeth o ffactorau ar gyfer helpu i gynllunio cyllidebau yn y dyfodol, gan gynnwys asesiad gorau'r Llywodraeth o lefel y cyllid a fydd ar gael yn y blynyddoedd nesaf.

Gan ystyried yn gyntaf sefyllfa gyllidol gyffredinol y DU, roedd [rhagolwg diweddaraf](#) y Swyddfa Cyfrifoldeb Cyllidebol ym mis Mawrth yn rhagweld y gallai diffyg ariannol y DU fod yn £132 biliwn yn 2023-24 ac yn £85 biliwn yn 2024-25. Mae ei hasesiad yn dangos bod Llywodraeth y DU yn cyflawni ei mandad cyllidol o ostwng dyled y sector cyhoeddus fel cyfran o gynnyrch domestig gros erbyn 2027-28, ond dim ond o drwch blewyn. Mae'r diffyg yn ystod dau fis cyntaf y flwyddyn ariannol gyfredol £2 biliwn yn uwch na phroffil y Swyddfa Cyfrifoldeb Cyllidebol, ac mae dyled net y sector cyhoeddus newydd godi, sy'n golygu ei bod yn fwy na 100% o gynnyrch domestig gros am y tro cyntaf ers 62 mlynedd.

Nodwyd cynlluniau gwariant Llywodraeth Cymru ar gyfer 2023-24 yn y [Gyllideb Derfynol](#) ym mis Chwefror eleni. Diweddarwyd y rhain yn y [Gyllideb Atodol Gyntaf](#) ddiweddar, a oedd yn cynnwys tynnu arian i lawr o gronfeydd wrth gefn i gefnogi awdurdodau lleol gyda chostau dyfarniad cyflog 2022-23 athrawon sy'n disgyn ym mlwyddyn ariannol 2023-24 a sicrhau cyflog cydradd ar gyfer sefydliadau Addysg Bellach.

Roedd Cyllideb Derfynol Llywodraeth Cymru ym mis Chwefror yn cynnwys cynlluniau dangosol ar gyfer 2024-25 ochr yn ochr â dyraniadau 2023-24. Mae hyn yn helpu i roi darlun cliriach o'r rhagolygon cyllidebol tymor byr a hefyd yn dangos pa mor dynn yw'r sefyllfa gyllidol tymor byr.

Fel y mae, dim ond 1.4% yn uwch mewn termau arian parod y mae cyfanswm y dyraniadau adnoddau cyllidol i'r Prif Grwpiau Gwariant yn y Terfyn Gwariant Adrannol yn 2024-25 o'i gymharu â'r cyfanswm yn 2023-24, ac mae dyraniadau cyfalaf i lawr ychydig flwyddyn ar ôl

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Correspondence.Rebecca.Evans@gov.wales
Gohebiaeth.Rebecca.Evans@llyw.cymru

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

blwyddyn mewn termau arian parod. Nid oes swm mawr o arian yn y cronfeydd wrth gefn heb eu dyrannu ac mae'r cynlluniau cyfalaf yn cynnwys gor-raglennu o tua £100 miliwn.

Bydd gennym ragolygon newydd ar gyfer y trethi datganoledig yn yr hydref. Er gwaethaf y newyddion cadarnhaol diweddar am [alldro referniw 2021-22 ar gyfer cyfraddau treth incwm Cymru](#), nid oes sicrwydd y bydd y rhain yn gwneud y sefyllfa gyllidol gyffredinol yn haws.

Yn ddiweddar, cyhoeddodd Canghellor y Trysorlys adolygiad cynhyrchiant lle nododd na fyddai'r pwysau ar gyllid y sector cyhoeddus yn cael ei ddatrys drwy drethi uwch na benthyca. Yn hytrach, bydd yr adolygiad yn nodi sut y gellir ymateb i'r pwysau drwy arbedion effeithlonrwydd yn adrannau'r Llywodraeth. Yn y cyd-destun hwnnw, mae'n ymddangos bod y potensial ar gyfer cyllid ychwanegol sylweddol ar gyfer 2024-25 yn Natganiad yr Hydref Llywodraeth y DU yn gyfyngedig iawn. Yn ogystal, mae disgwyliadau cyfraddau llog bellach yn uwch nag ar adeg rhagolwg y Swyddfa Cyfrifoldeb Cyllidebol ym mis Mawrth, gan erydu ymhellach hyblygrwydd y Canghellor.

Gan droi at brisiau a chyflogau, mae rhagolwg mis Mawrth y Swyddfa Cyfrifoldeb Cyllidebol yn dangos y bydd y datchwyddydd cynnyrch domestig gros yn cynyddu 2.5% yn y flwyddyn ariannol gyfredol, 1.6% y flwyddyn nesaf, ac yna 1% i 2% fesul blwyddyn wedi hynny. Mae'r un rhagolwg yn dangos cynnydd mwy o 4.1% yn y Mynegai Prisiau Defnyddwyr (CPI) yn 2023-24. Mae cyfradd chwyddiant CPI yn uwch na'r disgwyl ar hyn o bryd ac yn asesiad diweddaraf Banc Lloegr disgwylir iddi fod yn uwch na 5% o hyd ym mhedwerydd chwarter 2023. Mae'n ymddangos yn debygol y bydd y datchwyddydd cynnyrch domestig gros hefyd yn uwch na rhagolwg mis Mawrth, gan gynyddu'r pwysau ar Gyllidebau. Mae disgwyl i enillion cyfartalog y DU gynyddu 4.1% yn y flwyddyn ariannol gyfredol, a 1.7% y flwyddyn nesaf.

Nid yw setliad Llywodraeth Cymru wedi cynyddu ar yr un raddfa â'r sioc chwyddiant dros y blynyddoedd diwethaf. Er gwaethaf peth cynnydd diweddar, mae'r setliad eleni yn dal werth hyd at £900 miliwn yn llai mewn termau real na phan gafodd ei osod yn Adolygiad o Wariant 2021.

I grynhoi, mae ein cynlluniau ar gyfer eleni a'n cynlluniau dangosol ar gyfer 2024-25 yn cynrychioli sefyllfa gyllidebol dynn iawn. Mae'n ymddangos bod y rhagolygon ar gyfer dyraniadau pellach gan Lywodraeth y DU yn gyfyngedig iawn ac mae cynnydd parhaus mewn prisiau yn achosi pwysau cynyddol ar yr holl wasanaethau cyhoeddus a ariennir gan gyllideb Llywodraeth Cymru.

Yn gywir,

Rebecca Evans AS/MS

Y Gweinidog Cyllid a Llywodraeth Leol
Minister for Finance and Local Government